

DEPARTEMENT WELZIJN VOLKSGEZONDHEID & GEZIN

Afdeling Welzijn en Samenleving

Koning Albert II-laan 35 bus 30

1030 Brussel

T 02 553 33 30

F 02 553 33 60

welzijnsamenleving@wvg.vlaanderen.be

VERSLAG

//

Datum: 11/08/2016

Aanwezig: Brigitte Vanderherten (TAO), Jeroen Vandenaabeele (TAO), Frederic Vanhauwaert (NTA), Griet Briels (NTA), Rudy De Cock (K&G), Koen Devroey (W&S), Frank Van den Branden (W&S), Michel Vandembroucke (UGent), Ides Nicaise (HIVA)

Afwezig: Noteer hier de afwezigen van de vergadering

Voorzitter: Koen Devroey

Verslaggever: Frank Van den Branden

Onderwerp: Armoedetoets projectoproep preventieve gezinsondersteuning - armoedebestrijding

//

Het overleg vond plaats op basis van een ontwerp-concepttekst die aan de aanwezigen vooraf werd bezorgd. Hieronder is een weerslag opgenomen van de besproken elementen.

Als er sprake is over netwerken lokale kinderarmoedebestrijding, worden niet enkel degene bedoeld in de gemeenten die middelen krijgen (kregen) in het kader van het Armoededecreet. Het betreft wel al bestaande netwerken, die in het kader van deze oproep hun aanbod willen versterken en/of verbreden. Er worden dus geen volledig nieuw op te starten netwerken beoogd.

Het Netwerk herhaalt een eerdere vraag in het kader van VAPA om alles rond gezinsondersteuning te clusteren. Hoe verhoudt deze projectoproep zich tot andere zaken, conferenties die lopen, ... In de oproep zal dit initiatief duidelijk gelinkt worden aan andere initiatieven.

Er zijn ook pilootprojecten ikv breed onthaal en mogelijke pilootprojecten na conferentie jonge kind. Het zou niet onlogisch lijken dat deze projecten onder die laatste pilootprojecten zouden meegenomen worden.

Het wordt belangrijk gevonden om vanuit een rechtenkader te vertrekken, met zowel aandacht voor materiële als immateriële noden. Dit moet centraal en explicieter gesteld worden.

De oproep moet gaan over het richten van universele dienstverlening naar mensen in armoede, niet naar aparte dienstverlening. Anders kan je niet inzetten op verbinden of sociale cohesie.

Kan men in alle wijken werken? Men moet zich richten tot wijken met kwetsbare gezinnen binnen deze oproep.

Huis van het Kind moet een verplichte partner zijn.

Als er in de tekst sprake is van 'buurtgerichte netwerken', wordt niet steeds "de methodiek" bedoeld zoals opgenomen in de beleidsnota WVG, wel het principe om op buurt- of wijkniveau te werken.

Het luik 'Regie bij de gezinnen' is weinig uitgewerkt.

- Hoe wordt dit vorm gegeven? Dit krijgt weinig aandacht in hulpverlening. Is dit compatibel met wijkgerichte focus? Of zelfs tegenstrijdig? Is dat geen voorafname?
- Wat zijn voorwaarden om mensen hun regie te laten nemen? Wat heb je daarvoor nodig? Wie gaat dat doen (bv. maatschappelijk werker die ook beslist over leefloon)? Hoe zorg je ervoor dat alle partner-organisaties daar in mee zijn en dit mogelijk maken? Waarom doen mensen iets wel of niet – die keuzevrijheid moet er ergens zijn en rekening mee gehouden worden.
- Welke middelen worden geïnvesteerd om dit mogelijk te maken? Hoe ga je mensen, gezinnen ondersteunen om die betrokkenheid te realiseren? Hoe neem je daar de tijd voor (bv. niet direct acties plannen)?
- Is 'regie' de juiste term? Nu verwarrend want gebruikt zowel op mesoniveau (lokaal bestuur vs. organisaties) als microniveau (de gezinnen). Dit uitklaren, zonder afbreuk te doen aan idee om autonomie/beslissingsmacht/eigenaarschap bij gezinnen te leggen. Ze moeten een evenwaardige positie hebben in het project. En beide niveaus zijn belangrijk.

Het is belangrijk dat projecten de balans houden tussen individuele en collectieve. Het individuele (aan de slag gaan samen met het gezin) is cruciaal.

Voorstel om de volgorde van de elementen te wijzigen: "We zetten in op rechtentoekenning, doen dit door regie van de gezinnen", en daaronder de andere aspecten zoals netwerkvorming, ...

Inzake monitoring:

- reële effecten zijn zeker belangrijk
- ook de "regierol van gezinnen" moet gemonitord worden;
- ook evalueren wie je bereikt: mensen die je al kende (maar nu bv. ook andere organisaties betrokken of breder geholpen?), "nieuwe" mensen, ...

Alle vermelde functies moeten er samenhangend en integraal zijn (dit is geen keuzemenu).

De buurtgerichte aanpak beoogt dat het voor alle mensen betekenisvol is, waarbij in het kader van dit project bijzondere aandacht gaat naar gezinnen met jonge kinderen (in armoede).

Het luik naar organisaties die veranderen is belangrijk. Men moet zijn eigen werking in vraag willen stellen. Dit expliciet vragen in de projectoproep.

Het expliciet vermelden van sterk leiderschap is positief.

De rol van lokale besturen mag sterker. Het is aangewezen dat lokale besturen indienen. Zij hebben de cruciale rol, leiderschap, rechtenbenadering vereist sterk engagement lokaal bestuur, ...

Keerzijde: bij 'onwillig' lokaal bestuur kan je niet indienen. Anderzijds heb je ze sowieso nodig om resultaten te behalen. En kan net incentive zijn om ook daar lokaal gesprek op gang te brengen.

Ook cofinanciering kan belangrijk zijn. Het mag zeker geen papieren partnerschap zijn. In het aanvraagformulier moet men aangeven wie wat doet in het netwerk (elke dienst, elke partner). Het mag niet alleen toeleiding zijn.

Probleem: hoe vertaal je de diversiteit aan aanbod naar mensen? Om hen te overtuigen er in mee te stappen moet dit duidelijk zijn.

Potentiële knelpunten in dergelijke projecten: als een gezin stelt “wij willen elders gaan wonen”, heeft dit impact op dienstverlening. Ook een negatieve ervaring met een partner uit het netwerk kan leiden tot verdwijnen vertrouwen in alle actoren – alles zit immers samen in het netwerk.

Privacy-issue/gegevensdeling leeft overal in bestaande netwerken, dit is een moeilijk element in kader van kort op de bal spelen, maar ook vertrouwen van het gezin houden, ... Als organisaties in een oproep “netwerk” lezen, begint men vaak snel na te denken over gegevensdeling (met risico op “vuile was delen”) eerder dan dit vanuit rechtenbenadering te bekijken. Als er gegevens gedeeld worden (dit is dus geen verplichting in de oproep), moet een deontologie ontwikkeld worden, met afspraken, en informatie mag sowieso niet gedeeld zonder akkoord van de mensen zelf. Ruimer dan deze oproep is het nodig hierover na te denken op Vlaams niveau.

Communiceren over het project naar partners en mensen is belangrijk. Waar leg je focus op zodat iedereen mee is, ieder zijn verantwoordelijkheid neemt, mensen willen meestappen, ... Hoe creëer je de juiste verwachtingen naar doelgroep (regierol vs. botsen op bepaalde moeilijkheden zoals wachtlijst sociale woningen, ...). Formulering van de titel van de oproep is ook belangrijk om direct de juiste focus te leggen: “verbreding”, niet per se “preventief”, “vanuit de gezinnen”, tot aan duurzaam verankeren.

Lerend netwerk: hoe wordt dit gezien?

- Vooral inzake monitoring belangrijk, wordt nog verder bekeken naar invulling.
- Belangrijk om ook hier stem van de gezinnen in armoede zelf in te brengen: bv. wat betekent iemand vooruit helpen? Hoe meet je de immateriële kant?
- Eventueel kan een toelichtend overleg/infosessie hierover georganiseerd worden voor potentiële facilitatoren, om verwachtingen duidelijk af te stemmen.
- Ook hier is het belangrijk om verschillende initiatieven/lerende netwerken te laten afstemmen (bv. breed onthaal, opvolging conferentie, lokale kinderarmoedebestrijding, eventuele andere domeinen, kleuterparticipatie, ...).
- (Goed beoordeelde) ingediende maar niet weerhouden projecten die toch starten zonder subsidie zouden ook in lerend netwerk betrokken moeten kunnen worden.

Naast de vermelde monitoring en evaluatie, zou ook een participatieve evaluatie moeten gebeuren. Maar dit moet vrij kunnen, in vertrouwen, binnen een goede context die dit mogelijk maakt. Als dit in wijk is waar bv. vawwn, buurtwerk, opbouwwerk actief is – kortom vertrouwen gecreëerd is/wordt, kan dit misschien wel.

Gefaseerde toekenning middelen afhankelijk van evaluatie en eerste resultaten, mag.

Elementen die nog ontbreken in de tekst :

- Outreach: mooie constructies zonder effectief bereik van de doelgroep is een valkuil.
- Interculturaliteit: diversiteit is een must gezien reële problematiek. Pleidooi om dit verder uit te werken. Dit is immers een belangrijke drempel. Het zou bv. ook aandacht moeten krijgen binnen lerend netwerk.

Ondersteunen bij de uitoefening/realisatie van grondrechten is een goede doelstelling, maar dit moet binnen de lokale mogelijkheden (bv. wachtlijst sociale woningen). Maar ook als men tegen grenzen botst, moet men doen wat men kan om (alternatieve) oplossingen te zoeken. Het mag geen reden zijn om los te laten.

Een overleg met andere aandachtsambtenaren in functie van hoe lokaal een en ander faciliteren en monitoring afstemmen is aangewezen, bv. binnen wonen, werk, onderwijs.

Afspraak: de aanwezigen ontvangen volgende week een aangepaste tekst en kunnen bijkomende opmerkingen bezorgen uiterlijk donderdag 18/8. Ze worden op de hoogte gehouden van het vervolg en betrokken bij de ontwerp teksten van het BVR en de projectoproep.